

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: _____

Cím: *A polgármester*

Forrás: *Pesti Napló*

Bp
(Hely)

1916. IX. 29
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(O.l.)

Osztályozás

Tárgy

352.053.1

Hely

Idő

"1916"

Személy

H

352.053.1

"1916"

A polgármester

A főváros fölszaporodott sok kinos ügye néhány kriminális botrány kapcsán és ezek uszályaként minden egyéb: az ügyosztályok autóköltségei, a Széchenyi-fürdő pótadója, a fuvartelepi befektetés, a kenyérgyárbeli gazdálkodás, a Zita-kórház ügye, az összeférhetetlen bizottsági tagok... csinos koszoruba gyűjtve a Ház elé kerültek tegnap. A fővárosi gazdálkodás minden visszasságát teregette ki Polónyi Géza beszédében, amelyről nem lehet lelagadni, hogy szándékos és agresszív volt; de amely viszont bővelkedett adatokban. A vádló lehetett szubjektív, de a vádak objektívek voltak és ezeket a vádak nem lehet elintézni a közgyűlésen. A fővárosi rendszer saját maga védi meg saját magát, de a rend az volna, hogy egy ellenőrző főközeg, tehát egy főpolgármester mondjon vélelmet a mai rendszerről. De a helyzet ma az, hogy a városnak nincs főpolgármestere, a főpolgármestert is maga a polgármester képviseli. Ennek a kettős szereposztásnak a tarthatatlansága ma kézenfekvőbb, mint valaha.

Heltai Ferenc halála óta Budapest főpolgármesterei széke vakáns. Mindenki beláthatja, hogy ez a helyzet ellenkezik nemcsak a szokásokkal, hanem mindazzal is, amit egy jó és helyes városi igazgatás feltételeinek ösmerhetünk. A főpolgármesterei állás nem érintené sem a fővárosi köztörvényhatóság önállóságát, sem Bárczy István kétségtelen tehetséges és érdekes személyét. Ez nálunk egyszerűen az

alkotmányos és a közigazgatási rend, hogy az alispán fölött főispán, a budapesti polgármester fölött főpolgármester gyakorolja az ellenőrzést. A főpolgármesterei állás még nem jelentené a kormánybiztosságot, viszont ha még sokáig nem töltik be a főpolgármesterei állást, akkor okvetlenül kormánybiztost kell nyakára küldeni ennek a fővárosi bizottságnak, amely már-már több szabadsággal dolgozik, mint a német Hansa-városok szenátusa. Hogy ne kerüljön a sor a kormánybiztosra, azért szükséges, hogy főpolgármestert nevezzenek ki, lehetőleg olyan kaliberű férfit, aki a fővárosi ügyek közepette nőtt fel, de akit tudása és függetlensége a klikkek fölé helyezi.

Magának a polgármesternek érdeke, hogy a főpolgármester beköltözzék a városházára, hiszen mostani kényes és abszurd helyzetében minduntalan a legfurcsább és a legvisszásabb összeütközésbe jön önmagával, aki egyrészt a polgárok első városi köztisztviselője, másrészt ugyanakkor a kormányhatalom ellenőrző megbízottja is. Nem emlékezünk, hogy hasonló állapot már évekig lett volna akár a budapesti városházán, akár valamely más törvényhatósági épületben és nyíltan kimondjuk, hogy a főpolgármesternélküliség éppen olyan lehetetlen valami, mint volt például az ellenkező irányban lehetetlen a darabont kormány közigazgatása, amely csak állami tisztviselőkkel dolgozott és amely az autonómia tisztviselőit szuverénül elmellőzte.

Hogy milyen lehetetlen ez a helyzet, azt legjobban illusztrálja az alpolgármester esete. Az alpolgármester, amint azt Polónyi Géza

megatomm... gyara-
podó igazgatósági tagságai miatt alig ér rá a hivatalos időt a városházán tölteni. A polgármesternek negyvenezer korona évi jövedelme van a Városi Villamostól. Más tanácsnokok két-három üzleti igazgatósági állást töltenek be. A törvény talán megengedi, hogy ez így legyen, de van egy felsőbb erkölcsi érzék, amely tiltakozik az ellen, hogy a város első tisztviselői idejük javarészt nagy javadalmasu üzleti állásokban töltsék. Már most hogyan csináljon rendet ilyen körülmények között az a polgármester, aki nem léphet fel sem az alpolgármester, sem a tanácsnokok ellen, mert hiszen ha fellépne, ezek az urak őt saját hivatalos működésében béníthatnák meg. A polgármester össze van nőve az ő hivatalnoktársaival, ezekkel csak egy ember szállhatna szembe, a független, nem közülök való ember, a főpolgármester. Főpolgármester nincs a városházán. De legyen ott főpolgármester. Legyen azért is, nehogy kormánybiztost kelljen kinevezni és legyen főképp azért, nehogy Budapest önkormányzata a visszás gazdálkodásban végképpen lejárja magát.